

KKK TAYO! KAPUSO, KAPAMILYA, KABARANGAY

Tungkol saan ang araling ito?

Hindi nabubuhay ang tao para sa sarili lamang. Kailangan niya ang iba upang maramdaman ang tunay na kahulugan ng buhay. Ito ang dahilan kung bakit may nabuong pamilya at pamayanan. Patunay lamang, na bawat tao ay dapat na may kinabibilangang pangkat. Ang tamang pakikipag-ugnayan sa bawat miyembro ay mahalaga sa kaayusan ng pangkat o pamayanan. Nararapat na kilalanin at pag-aralan ang kultura, paniniwala at kaugalian sa ngalan ng pagkakaisa, katahimikan at kapayapaan.

Sa araling ito iyong malalaman ang kahalagahan ng pagkilala sa pagkakaiba-iba ng bawat tao o pangkat sa isang pamayanan. May gawaing pangkaisipan na maaari mong kapulutan ng aral at magamit sa iyong pang-araw-araw na pakikitungo sa iba't ibang tao sa iyong lugar.

Matapos mong pag-aralan ang araling ito. Makakaya mo nang gawin ang sumusunod:

- nasasabi ang kaugnayan ng pakikipagkapwa-tao sa usapin ng kapayapaan;
- naipahahayag ang saloobin tungkol sa diyalogo at mga kasabihan;
- naisusulat ang mga positibo at negatibong gawain sa pakikipagkapwa-tao;
- natutukoy ang pagkakaiba ng bawat tao o pangkat na makikita sa isang pamayanan;
- nababasa ang mga katagang may kinalaman sa pakikipagkapwatao; at
- nagagamit nang wasto ang kalendaryo.

Ano-ano na ang alam mo?

Bago mo simulan ang pag-aaral ng araling ito, sagutin ang sumusunod na tanong upang mabatid mo kung ano-ano na ang nalalaman mo tungkol sa paksang ito.

A.	pakikitung	ng positibo o negatibo ang sumusunod na gawain sa o sa kapwa. Isulat ang titik "P" kung positibo, titik "N" namar atibo. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.
	1.	Respetuhin ang pagkakaiba ng bawat isa.
	2.	Palaging pagdudahan ang motibo ng kapwa.
	3.	lwasang makisalamuha sa hindi kauri.
	4.	Pag-aralan ang kaugalian at kultura ng iba.
	5.	Huwag magtiwala sa ibang tribo.
	6.	Punahin ang maling gawain ng iba para umasenso.

7 .	Huwag bigyang-pansin ang mga katutubo, wala naman silang maitutulong.
8.	Suportahan ang mga programang nakabubuti sa lahat ng tao.
9.	lwasan ang diskriminasyon sa kapwa.
10.	Ituring ang lahat bilang kapatid anuman ang kinabibilangan nila.

- B. Pagpangkatin ang mga kaugalian ayon sa sumusunod na pangkat na gumagawa nito: Kristiyano, Muslim at Katutubong Lumad. Gamitin ang mga bilang.
  - 1. Pagbibigay ng dote
  - 2. Pagdiriwang ng Semana Santa
  - 3. Pag-aasawa ng higit sa isa
  - 4. Paglilipat ng tirahan o paglipat-lipat ng tirahan
  - 5. Pagdiriwang ng Pasko

- 6. Pagsamba sa mga anito
- 7. Pag-eembalsamo ng patay
- 8. Pagkakaroon ng diborsyo
- 9. Umasa sa kalikasan ng hanapbuhay
- 10. Bumubuhat ng krus

Kristiyano	Muslim	Lumad

C. Sagutin ang mga tanong gamit ang kalendaryong nasa ibaba.

Hulyo 2012

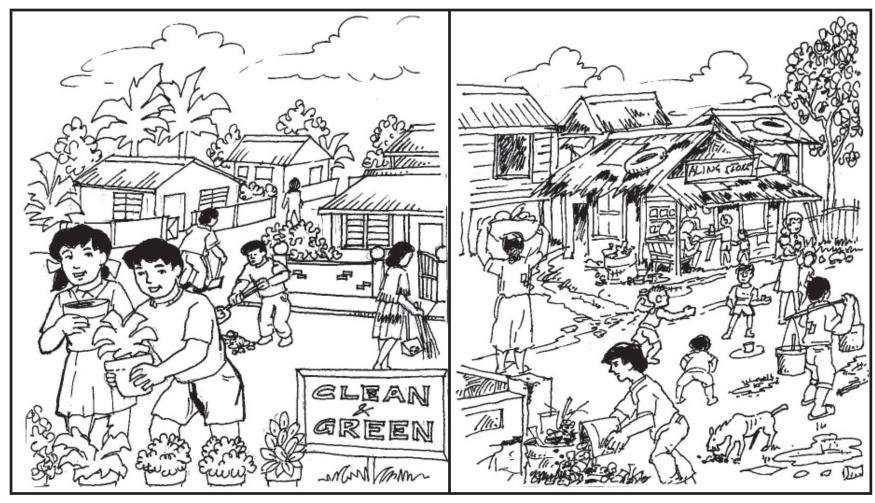
Linggo	Lunes	Martes	Miyerkules	Huwebes	Biyernes	Sabado
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Mga tanong:

- 1. Anong araw papatak ang petsang ikalabinlima ng Hulyo?
- 2. Anong petsa ang ikatlong Linggo ng Hulyo?
- 3. Ano ang pinakahuling petsa sa kalendaryo?

Ano ang pagkakaiba ng dalawang pamayanan?

Isang Pamayanan

Ako (3x) isang pamayanan, (3x) Ako isang pamayanan, Pag-ikot ng dagat sa kailaliman, Pag- ikot ng dagat sa kalautan. (2x)

Ikaw (3x) isang pamayanan, (3x) Ikaw isang pamayanan, Pag-ikot ng dagat sa kailaliman, Pag-ikot ng dagat sa kalautan. (2x)

Tayo (3x) isang pamayanan, (3x)
Tayo isang pamayanan,
Pag-ikot ng dagat sa kailaliman,
Pag- ikot ng dagat sa kalautan. (2x)

Ako, ikaw, tayo (3x) isang pamayanan, (3x) Ako, ikaw, tayo isang pamayanan, Pag-ikot ng dagat sa kailaliman, Pag-ikot ng dagat sa kalautan. (2x)

Kapitan Tinong: Ano ang reklamo mo Hussin?

Hussin : Pinagbintangan ako ni Robert na nagnakaw ng

cellphone niya. Hindi naman totoo!

ROBERT: Hihingi nga po sana ako ng tawad sa kanya.

Nagkamalilang ako.

Kapitan Tinong : O, mapapatawad mo ba si Robert, Hussin?

Hussin : Mapapatawad ko siya, pero hindi ngayon.

Ikokonsulta ko muna ito sa aking mga magulang

dahil apektado rin sila.

Kapitan Tinong : Sige, bibigyan ka namin ng panahong makapag-

desisyon. Petsa kuwatro tayo ngayon, hanggang

kailan kaya kami maghihintay?

Hussin : Bigyan n'yo lang po ako ng dalawang linggo mula

ngayon.

ROBERT: Salamat, Hussin.

Kapitan Tinong : O sige, Hussin, hihintayin namin ang iyong desisyon.

Hunyo 2012

Linggo	Lunes	Martes	Miyerkules	Huwebes	Biyernes	Sabado
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Gamit ang kalendaryo sa itaas, sagutin ang sumusunod na tanong:

- 1. Anong araw pumatak ang pag-uusap-usap nina Kapitan Tinong, Robert at Hussin sa Barangay Hall?
- 2. Anong petsa at araw naman kaya sila posibleng magkitang muli kung masusunod ang desisyon ni Hussin?
- 3. Anong araw nagtapos ang buwang ito?

Ang Pilipinas ay binubuo ng tatlong pangkat: (International Religious Report 2010)

Kristiyano – pinakamalaki - 80%

Katutubo – pinakamaliit - 18%

Muslim – sunod na pinakamalaki - 5.9%

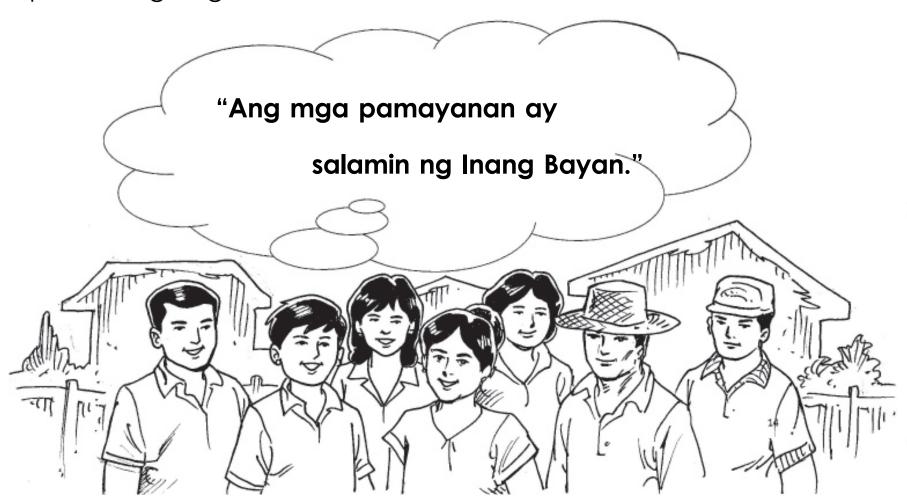
Pag-isipan Natin

Magsulat ng mga salita na naglalarawan ng mga positibo at negatibong gawain sa pakikipagkapwa-tao.

A.	<u>Positibo</u>	В.	<u>Negatibo</u>
	1		1
	2		2
	3		3
	4		4
	5		5

Ipaliwanag ang kasabihan sa ibaba:

Sagutin Natin

A.	Lagyan ng tse	ek (√) kung ang	g kataga ay	naglalarawan	ng <u>positibong</u>
	gawain, ekis (	🖈) naman kung	g ito ay <u>neg</u>	<u>atibo</u> .	

1.	Pag-aralar	n ang ku	Itura ng	iba.

- _2. Iwasan ang pakikihalubilo sa ibang tribo baka mahawa.
- _____3. Okey lang ang magbiro nang sobra kung totoo naman.
- _____4. Huwag pag-ukulan ng panahon ang mga katutubo sapagkat sila'y mangmang.
- _____5. Iwasan ang panghuhusga ng kapwa.
- B. Isulat sa tamang pangkat ang sumusunod na gawain.
  - 1. Pagkakaroon ng sakramento
  - 2. Paghahadj
  - 3. Pagdiriwang ng pista
  - 4. Paggamit ng burka ng mga kababaihan
  - 5. Pagdiriwang ng Sta. Cruzan

- 6. Pagta-tatoo
- 7. Pagsamba sa mga puno
- 8. Paggamit ng bahag
  - a. Kristiyano

b. Muslim

c. Lumad

- 1.
- 2.

2.

2

3.

3.

3.

Tandaan Natin

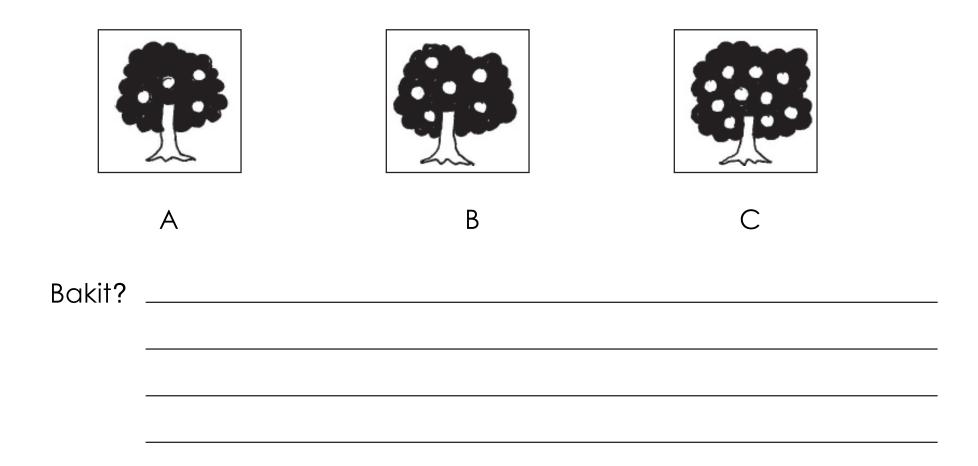
Ang pagmamahal ay nagbubunga ng PAGMAMAHAL.

Ang paggalang ay nagbubunga ng PAGGALANG.

Ang tiwala ay nagbubunga ng TIWALA.

Alamin ninyo ang inyong mga natutuhan

Piliin kung alin ang angkop na larawang nagpapahayag ng iyong mga natutuhan sa araling ito. Bilugan ang napiling larawan at ipaliwanag kung bakit ito ang iyong napili.

Susi sa Pagwawasto

Aralin 3

pahina 37-40)

A. 1. P

4. P

7. N

10.

2. N

5. N

3. N

Ρ

B. a. Kristiyano

: 2, 5, 7, 10

b. Muslim

: 1, 3, 8

c. Katutubong Lumad : 4, 6, 9

C. 1. Linggo

2. Ika-15 ng Hulyo 2012

3. 31

Kwentahin Natin pahina 44

- Lunes, ika-4 ng Hunyo
- 2. Ika-18 ng Hunyo
- Sabado

Pag-isipan Natin (pahina 46)

Mga Posibleng Sagot

A. Positibo

- 1. Paggalang
- 2. Pag-aaral ng kultura ng iba
- 3. Pagiging pantay sa pakikitungo sa iba
- 4. Pagbibigay-halaga sa opinyon ng iba
- 5. Maging maayos sa pananalita kahit kanino

Mga Posibleng Sagot

B. Negatibo

- 1. Pambabastos sa kapwa
- 2. Pagiging mapanghusga
- Mapagpuna sa kahinaan ng iba
- 4. Pagbabalewala sa iba
- 5. Pang-aapi

Sagutin Natin pahina 48-49

- A. 1. ✓
  - 2. 🗴
  - 3. **x**
  - 4. **x**
  - 5. ✓
- B. a. Kristiyano:
  - 1. Pagdiriwang ng pista
  - 2. Pagkakaroon ng sakramento
  - 3. Pagdiriwang ng Santa Cruzan
  - b. Muslim:
    - 1. Pagha-hadj
    - 2. Paggamit ng burka ng mga kababaihan
  - c. Katutubong Lumad:
    - 1. Pagta-tattoo
    - 2. Pagsamba sa mga puno
    - 3. Paggamit ng bahag